

JAARBOEK

VAN HET

EUROPEES

GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- EN

PENNINGKUNDE

20
23

INHOUDSTAFEL

Verantwoordelijken van het EGMP en afdelingen van het EGMP	I
Verslag van de AV van het EGMP FV in Dendermonde (27/V/2023)	V

Luk BEECKMANS

Weelde 2021 – Een depot met gouden en zilveren munten uit de 16 ^{de} eeuw	1
--	---

Philippe BODET

Proeve van slagmateriaal waarmee komvormige Byzantijnse <i>histamena</i> werden geslagen	17
--	----

Jozef DEWULF

Brugse armenpenningen: De Schodt <i>versus</i> Minard[-Van Hoorebeke]	38
---	----

Joris FREDERICKX

Modellen en speelgeld met Britse <i>royals</i>	74
--	----

Jeannine JACOBS-DE CONINCK

Het <i>Infamie</i> -draagteken van 1829	82
---	----

Jan MOENS

De concrete toepassing van de vrije aanmunting van edel metaal door de muntateliers in onze gewesten	94
--	----

Jan PELSDONK

Noodmunten van wisselend allooi – De metaalsamenstelling van noodgeld uit de Zuidelijke Nederlanden en Noord-Frankrijk in de collectie van Teylers Museum (NL)	107
--	-----

Jakob VANDENBERGHE

De munten van Congo-Vrijstaat 1887-1908 – Wiener <i>versus</i> Dubois, een kunsthistorische analyse	131
---	-----

Jan MOENS

Recensie van Jean-Claude MARTINY, <i>Paper Money of Congo</i>	196
---	-----

PROEVE VAN SLAGMATERIAAL WAARMEE KOMVORMIGE BYZANTIJNSE HISTAMENA WERDEN GESLAGEN

Philippe BODET *

DE KOMVORMIGE MUNTEN die van de 11de tot de 14de eeuw circuleerden in het Byzantijnse Rijk, geslagen in zowel goud, zilver, biljoen als brons, blijven door hun speciale vorm raadselachtig^[1]. Het ontbreken van geschreven bronnen m.b.t. de productie van deze munten heeft geleid tot veel – soms fantasierijke – theorieën over het ‘waarom’ en, minder frequent, het ‘hoe’ van deze muntslag. Daarom hebben we gepoogd, op basis van algemeen geldende metallurgische en mechanische principes, slagmateriaal te ontwerpen dat overeenstemt met de kenmerken van die komvormige munten. Als het ‘hoe’ eenmaal is uitgeklaard, kan het ‘waarom’ worden herbekeken, misschien met een grotere kans op het vinden van een plausibele technische verklaring.

Vooraleer deze conceptuele benadering te beginnen, is het belangrijk de lezer ietwat vertrouwd te maken met wat met het muntplaatje gebeurt wanneer de hamer tegen de mobiele stempel slaat. Tot op heden zijn maar weinig onderzoekers geïnteresseerd geweest in dit technisch aspect, hoewel dat de muntproductie letterlijk heeft vormgegeven, sinds haar aanvang tot pakweg de 16de eeuw. Nochtans kan een – zelfs vereenvoudigde – analyse van het effect van de slag van de hamer op het muntplaatje leerrijk zijn. Het modelleren van de vervormingen die het muntplaatje ondergaat, is echter het onderwerp geweest van slechts enkele studies, gebaseerd

* Dit artikel is een ietwat vereenvoudigde versie van twee artikels, verschenen in het *Bulletin* van de *Cercle Numismatique Val de Salm* (bewerking/vertaling: Jan MOENS).

^[1] In de Amerikaanse literatuur gebruikt men de term *cup-shaped coins* of *trachy coins*, in Engeland de term *cup coins*, en in Duitsland *Skyphate*, niet te verwarren met *Regenbogenschüsseln* (letterlijk: komvormige regenboogmunten), term voorbehouden aan komvormige Gallische munten; zie ook *infra*.

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

***Neem dan contact op met het EGMP
voor de aankoop van het Jaarboek 2023***